

Федотов О.П. Правові основи проведення спеціальних операцій у сфері державної митної справи

Oleksii Fedotov*. The Legal Basis for Conducting of Special Operations in the Sphere of State Customs Affairs

Suggested citation:

Федотов, О.П. (2018). Правові основи проведення спеціальних операцій у сфері державної митної справи. *Lex Portus*, 3, 84-105. <https://doi.org/10.26886/2524-101X.3.2018.6>

Fedotov, O.P. (2018). Pravovi osnovy provedennia spetsialnykh operatsii u sferi derzhavnoi mytnoi spravy [The legal basis for conducting of special operations in the sphere of state customs affairs]. *Lex Portus*, no. 3, 84-105. <https://doi.org/10.26886/2524-101X.3.2018.6> [in Ukrainian].

*Oleksii Fedotov. Doctor of Law Science, Docent, Professor of the Department of Constitutional Law and Public Administration, International Humanitarian University (Odessa, Ukraine)

ABSTRACT

The article describes the content and essence of organizational and practical measures within the framework of special operations in the field of the state customs affairs. The historiography of the assignment of functional authority to the customs offices of the State Fiscal Service of Ukraine as to the implementation of the organizational and practical measures within the framework of the special operations in the field of the state customs affairs is investigated. On the basis of the analysis of the current legislation of Ukraine on the issues of the state customs affairs, an algorithm of carrying out of the special operations in the field of the state customs affairs is defined: operations «Excise duty» and operations «Border». It was established that the cooperation mechanism at the local level between the appropriate structural subdivisions of the head departments of the State Fiscal Service of Ukraine in the regions and the structural subdivisions of the customs

offices of the State Fiscal Service of Ukraine in the field of detecting criminal and other violations in the tax or customs spheres is not adequately adapted to the legal requirements of the present. The author concludes that due to the specific character of the organizational and practical measures within the framework of carrying out of special operations in the field of the state customs affairs, the legal regulation of the specified issue requires a substantial revision of the legislation of Ukraine on issues of the state customs affairs.

Key words: cooperation, state customs affairs, customs office of State Fiscal Service of Ukraine, organizational and practical measures, special operation.

REFERENCES

Lyst № 1292/7/99-99-18-02-02-17 pro zaluchennia fakhivtsiv mytnyts do pidhotovky normatyvno-pravovykh aktiv 2018 (Derzhavna fiskalna sluzhba Ukrainy) [Letter No. 1292/7 / 99-99-18-02-02-17 on the involvement of customs specialists in the preparation of legal acts 2018 (State Fiscal Service of Ukraine)]. [in Ukrainian].

Lyst № 25111/0/1-18 2018 (Departament dokumentoobihu ta kontroliu Sekretariatu Kabinetu Ministriv Ukrainy) [Letter No. 25111/0 / 1-18 2018 (Department of Documentation and Control of the Secretariat of the Cabinet of Ministers of Ukraine)]. [in Ukrainian].

Lyst № 6062/15-70-20-20-03shchodo dopovidnoi zapysky nachalnyku Odeskoi mytnytsi DFS Marushevskii Yu.L. 2016 (Odeska mytnytsia Derzhavnoi fiskalnoi sluzhby Ukrainy) [Letter No. 6062 / 15-70-20-20-03 on a memorandum to the head of Odessa Customs DFS Marushevskaya Yu.L. 2016 (Odessa Customs of the State Fiscal Service of Ukraine)]. [in Ukrainian].

Lyst № 978/7-99-99-20-01-02-17 pro optymizatsiiu zvitnosti 2018 (Derzhavna fiskalna sluzhba Ukrainy) [Letter No. 978 / 7-99-99-20-01-02-17 on Optimization of Reporting 2018 (State Fiscal Service of Ukraine)]. [in Ukrainian].

Lyst pro napravlennia analitychnoi dovidky (Analitychna dovidka pro okremi aspekty obstanovky na derzhavnomu kordoni u period z 17 po 23 hrudnia 2016 roku № 51/2016 2017 (Upravlinnia analizu ryzykiv Administratsii Derzhavnoi prykordonnoi sluzhby Ukrainy) [Letter of reference of the analytical reference (Analytical reference about certain aspects of the situation at the state border in the period from 17 to 23 December 2016, № 51/2016 2017 (Office of Risk Analysis of the Administration of the State Border Guard Service of Ukraine)]. [in Ukrainian].

Lyst pro rezultaty provedennia operatsii «Rubizh-2018» za 5 misiatsiv 2018 roku 2018 (Derzhavna fiskalna sluzhba Ukrainy) [Letter on the results of the "Rubizh-2018" operation for 5 months 2018 2018 (State Fiscal Service of Ukraine)]. [in Ukrainian].

Mytnyi kodeks Ukrainy 2002 (Verkhovna Rada Ukrainy). [Customs Code of Ukraine 2002 (Verkhovna Rada of Ukraine)] *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy* [Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine], 38-39, 288. (Expired). [in Ukrainian].

Mytnyi kodeks Ukrainy 2012 (Verkhovna Rada Ukrainy). [Customs Code of Ukraine 2012 (Verkhovna Rada of Ukraine)] *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy* [Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine], 44-48, 552. [in Ukrainian].

Nakaz pro funktsionalni povnovazhennia strukturnykh pidrozdiliv terytorialnykh orhaniv Mindokhodiv 2013 (Ministerstvo dokhodiv i zboriv Ukrainy). [Order on functional competences of structural units of territorial bodies of Ministry of Internal Affairs 2013 (Ministry of Income and Collections of Ukraine)]. (Expired). [in Ukrainian].

Nakaz pro funktsionalni povnovazhennia strukturnykh pidrozdiliv terytorialnykh orhaniv DFS 2015 (Derzhavna fiskalna sluzhba Ukrainy). [Order on functional competences of structural divisions of territorial bodies of DFS 2015 (State Fiscal Service of Ukraine)]. (Expired). [in Ukrainian].

Nakaz pro funktsionalni povnovazhennia strukturnykh pidrozdiliv terytorialnykh orhaniv DFS 2016 (Derzhavna fiskalna sluzhba Ukrainy). [Order on functional competences of structural divisions of territorial bodies of DFS 2016 (State fiscal service of Ukraine)]. (Expired). [in Ukrainian].

Nakaz pro poriadok orhanizatsii provedennia spetsialnykh zakhodiv i spetsialnykh mytnykh operatsii 2009 (Derzhavna mytna sluzhba Ukrainy) [Order on the procedure for holding special events and special customs operations 2009 (State Customs Service of Ukraine)]. (Expired). [in Ukrainian].

Nakaz pro provedennia operatsii "Rubizh-2015" 2015 (Derzhavna fiskalna sluzhba Ukrainy). [Order on carrying out Operation "Frontier 2015" 2015 (State Fiscal Service of Ukraine)]. [in Ukrainian].

Nakaz pro provedennia operatsii "Rubizh-2017" 2016 (Derzhavna fiskalna sluzhba Ukrainy). [Order on conducting Operation "Frontier 2017" 2016 (State fiscal service of Ukraine)]. [in Ukrainian].

Nakaz pro provedennia operatsii "Rubizh-2018" 2017 (Derzhavna fiskalna sluzhba Ukrainy). [Order for the Operation "Frontier 2018" 2017 (State Fiscal Service of Ukraine)]. [in Ukrainian].

Nakaz pro zaprovadzhennia operatsii «Lehalnyi tovar» 2014 (Derzhavna fiskalna sluzhba Ukrainy) [Order on the introduction of Operation Legal Goods 2014 (State Fiscal Service of Ukraine)]. [in Ukrainian].

Nakaz pro zatverdzhennia Planu diialnosti Ministerstva finansiv Ukrainy z pidhotovky proektiv rehuliatornykh aktiv na 2018 rik 2017 (Ministerstvo finansiv Ukrainy)[Order on approval of the Activity Plan of the Ministry of Finance of Ukraine for the preparation of draft regulatory acts for 2018 2017 (Ministry of Finance of Ukraine)]. [in Ukrainian].

Nakaz pro zatverdzhennia Polozhennia pro orhanizatsiiu i provedennia pidrozdilamy mytnoi varty Derzhmytshlyzhy Ukrainy operatyvnykh zakhodiv pid chas povsiakdennoi sluzhby, a takozh spetsialnykh mytnykh operatsii z vyavlennia, poperedzhennia y prypynennia kontrabandy ta porushen mytnykh pravyl 2001 (Derzhavna mytna sluzhba Ukrainy) [Ordinance on approval of the Regulation on the organization and conduct of operational units during the day-to-day operation of the State Customs Service of Ukraine, as well as special customs operations on detecting, preventing and stopping smuggling and violations of customs rules 2001 (State Customs Service of Ukraine)]. (Expired). [in Ukrainian].

Nakaz pro zatverdzhennia Tymchasovoho polozhennia pro orhanizatsiiu i provedennia pidrozdilamy po borotbi z kontrabandoiu ta inshymy pidrozdilamy Derzhmytshlyzhy Ukrainy spetsialnykh operatsii (operatyvno-sluzhbovykh dii) po vyavlenni, poperedzhenni ta prypynenni kontrabandy 1997 (Derzhavna mytna sluzhba Ukrainy) [Order on the approval of the Provisional Regulations on the organization and conduct of special operations (operations and operations) units for the fight against smuggling and other units of the State Customs Service of Ukraine for the detection, prevention and suppression of smuggling 1997 (State Customs Service of Ukraine)]. [in Ukrainian].

Nakaz pro vnesennia zmin do nakaziv DFS vid 21.08.2015 № 628 ta vid 30.11.2015 № 957 2016 (Derzhavna fiskalna sluzhba Ukrainy) [Order amending the DFS orders dated August 21, 2015, No. 628 and dated November 30, 2015, No. 957 2016 (State fiscal service of Ukraine)]. [in Ukrainian].

Podatkovi kodeks Ukrainy 2010 (Verkhovna Rada Ukrainy). [Tax Code of Ukraine 2010 (Verkhovna Rada of Ukraine)] *Ofitsiinyi visnyk Ukrainy* [Official Bulletin of Ukraine], 92, 1, 3248. [in Ukrainian].

Postanova pro pytannia protydii nezakonnomu peremishchenniu tovariv cherez derzhavnyi kordon Ukrainy 2016 (Kabinet Ministriv Ukrainy) [Resolution on the issue of counteraction to the illegal movement of goods across the state border of Ukraine 2016 (Cabinet of Ministers of Ukraine)]. *Ofitsiinyi visnyk Ukrainy* [Official Bulletin of Ukraine], 47, 1707. (Expired). [in Ukrainian].

Postanova pro realizatsiiu eksperymentalnoho proektu shchodo stvorennia umov dlia unemozhlyvlennia ukhylennia vid splaty mytnykh platezhiv 2018 (Kabinet Ministriv Ukrainy) [Resolution on the implementation of the pilot project on creation of conditions for the avoidance of payment of customs payments 2018 (Cabinet of Ministers of Ukraine)]. *Uriadovi kur'ier* [The Government Courier] (2018, June, 21), 116. [in Ukrainian].

Postanova pro stvorennia mytnoi varty 1996 (Kabinet Ministriv Ukrainy) [Regulation on the establishment of a customs guard 1996 (Cabinet of Ministers of Ukraine)]. *Ofitsiinyi visnyk Ukrainy* [Official Bulletin of Ukraine], 2008, 46, 1522. [in Ukrainian].

Postanova pro vyznannia takymy, shcho vtratyly chynnist, deiakykh postanov Kabinetu Ministriv Ukrainy 2018 (Kabinet Ministriv Ukrainy). [The Resolution on the recognition as invalid of certain decrees of the Cabinet of Ministers of Ukraine 2018 (Cabinet of Ministers of Ukraine)] *Uriadovi kur'ier* [The Government Courier] (2018, June, 21), 116. [in Ukrainian].

Rozporiadzhennia pro provedennia operatsii «Aktshyz-2015» 2015 (Derzhavna fiskalna sluzhba Ukrainy) [Orders for the operation "Excise 2015" 2015 (State Fiscal Service of Ukraine)]. [in Ukrainian].

Rozporiadzhennia pro provedennia operatsii «Aktsyz-2016» 2015 (Derzhavna fiskalna sluzhba Ukrainy) [Orders for the operation "Excise 2016" 2015 (State Fiscal Service of Ukraine)]. [in Ukrainian].

Rozporiadzhennia pro provedennia operatsii «Aktsyz-2017» 2016 (Derzhavna fiskalna sluzhba Ukrainy) [The order on the operation "Excise 2017" 2016 (State fiscal service of Ukraine)]. [in Ukrainian].

Fedotov, O.P. (2005). Orhanizatsiino-pravova diialnist pidrozdiliv operatyvnoho reahuvannia mytnoi varty na vodnomu prostori [Organizational and legal activities of the units of the operational response of the customs guard in the water area]. *Mytna sprava* [Customs business], 4, 19-24. [in Ukrainian].

Федотов О. П.,

д. ю. н., доцент, професор кафедри
конституційного права та державного
управління Міжнародного гуманітарного
університету

(м. Одеса, Україна)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4257-4016>

УДК 342.951:351.713(477)

DOI 10.26886/2524-101X.3.2018.6

ПРАВОВІ ОСНОВИ ПРОВЕДЕННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ОПЕРАЦІЙ У СФЕРІ ДЕРЖАВНОЇ МИТНОЇ СПРАВИ

У статті розкрито зміст та сутність організаційно-практичних заходів у рамках спеціальних операцій у сфері державної митної справи. Досліджено історіографію закріплення за митницями ДФС України функціональних повноважень щодо реалізації організаційно-практичних заходів у рамках спеціальних операцій у сфері державної митної справи. Автор робить висновок, що у зв'язку зі специфікою організаційно-практичних заходів у рамках проведення спеціальних операцій у сфері державної митної справи, правове регулювання зазначеного питання потребує суттєвого доопрацювання законодавства України з питань державної митної справи.

Ключові слова: взаємодія, державна митна справа, митниця ДФС України, організаційно-практичні заходи, спеціальна операція.

Oleksii Fedotov. The Legal Basis for Conducting of Special Operations in the Sphere of State Customs Affairs. – Article.

The article describes the content and essence of organizational and practical measures within the framework of special operations in the field of the state customs affairs. The historiography of the assignment of functional authority to the customs offices of the State Fiscal Service of Ukraine as to the implementation of the organizational and

practical measures within the framework of the special operations in the field of the state customs affairs is investigated. The author concludes that due to the specific character of the organizational and practical measures within the framework of carrying out of special operations in the field of the state customs affairs, the legal regulation of the specified issue requires a substantial revision of the legislation of Ukraine on issues of the state customs affairs.

Key words: cooperation, state customs affairs, customs office of State Fiscal Service of Ukraine, organizational and practical measures, special operation.

Федотов А. П. Правовые основы проведения специальных операций в сфере государственного таможенного дела. – Статья.

В статье раскрыты содержание и сущность организационно-практических мероприятий в рамках специальных операций в сфере государственного таможенного дела. Исследована историография закрепления за таможенными ГФС Украины функциональных полномочий по реализации организационно-практических мероприятий в рамках специальных операций в сфере государственного таможенного дела. Автор делает вывод, что в связи со спецификой организационно-практических мероприятий в рамках проведения специальных операций в сфере государственного таможенного дела, правовое регулирование данного вопроса требует существенной доработки законодательства Украины по вопросам государственного таможенного дела.

Ключевые слова: взаимодействие, государственное таможенное дело, таможня ГФС Украины, организационно-практические мероприятия, специальная операция.

Чисельні процеси реформування сфери державної митної справи, спрямовані на пошук найбільш оптимальної моделі її здійснення в Україні, яка б не тільки стала ефективним засобом захисту митних інтересів та забезпечення митної безпеки України, регулювання зовнішньої торгівлі, захисту внутрішнього ринку, а й сприяла розвитку економіки України та її інтеграції до світової економіки, внесли свої вагомі корективи до всіх блоків державної митної справи: понятійно-категоріального апарату, системи та структури органів митного спрямування, які знаходяться в сері управління Державної фіскальної служби України (далі – ДФС України) їх компетенції, а також форм та порядку реалізації повноважень.

Проте на тепер чимало зауважень науковців та практиків сфери державної митної справи лунає стосовно суттєвих правових колізій у новоствореній законодавчій базі, дублювання окремих функціональних обов'язків митниць ДФС України та інших органів виконавчої влади, виникнення окремих функціональних прірв у

діяльності структурних підрозділів головних управлінь ДФС України в областях та структурних підрозділів митниць ДФС України як складових національного фіскального відомства – ДФС України.

Об'єктивним підґрунтям зазначених проблем концепту сфери державної митної справи стало зростання складностей асортименту та обсягу функцій митниць ДФС України, проявлених спочатку в ініціативах Міністерства доходів і зборів України (далі – Міндоходи України), а згодом – ДФС України. Але деякі ініціативи Міндоходів України, що затято гуртувалися власними наказами, та, які стосувалися наділення митниць окремими функціональними повноваженнями (в питаннях проведення в межах наданих законом повноважень оперативно-розшукової діяльності у митній сфері!), виявилися юридичною нісенітницею за гранню здорового глузду, яка прямо вступала у протиріччя із законодавчими нормам. У зв'язку із чим, митниці, які вже *знаходилися у сфері управління ДФС України* поступово було позбавлено деяких невластивих їм функціональних повноважень).

В свою чергу, функціональні повноваження митниць як територіальних органів ДФС України щодо проведення в межах наданих законом повноважень розробки, організації та здійснення самостійно або у взаємодії з правоохоронними органами оперативних заходів та спеціальних операцій з виявлення, попередження та припинення контрабанди й порушень митних правил (у тому числі шляхом ініціювання та взяття участі в оглядах, а також переоглядах товарів та транспортних засобів), а також із запобігання незаконному переміщенню товарів, транспортних засобів через митний кордон України й затримання осіб, причетних до такого переміщення (Наказ про функціональні повноваження структурних підрозділів територіальних органів ДФС, 2016).

Поряд із цим, у рамках чисельних процесів реформування та переформатування сфери державної митної справи на тепер сформувалося досить широке коло неоднозначних підходів щодо векторів вирішення питання реалізації митницями ДФС України організаційно-практичних заходів у рамках спеціальних операцій у сфері державної митної справи, які проводяться з метою недопущення втрат бюджету, виявлення кримінальних та інших правопорушень у митній сфері, запровадження дієвої системи контролю за дотриманням вимог законодавства з питань державної митної справи, попередження, виявлення та припинення каналів незаконного переміщення через митний кордон України товарів народного споживання, зокрема

високоліквідних, підакцизних та бюджетоутворюючих, у тому числі під видом їх транзитного переміщення (ввезення через прикордонні митниці ДФС України товарів із високим ступенем ризику в питаннях їх оподаткування митними платежами із подальшою заміною вантажу (його підміною) на шляху доставлення від кордону до митниці призначення товару та подальшого митного оформлення дешевого товару із сплатою невеликих сум митних платежів), а також механізмів та схем порушень фізичними та юридичними особами вимог чинного законодавства (недопущення митних оформлень так званих “мінімізаторів”, які намагаються маніпулювати кількісними та якісними характеристиками товарів з метою ухилення від сплати митних платежів у повному обсязі). Крім того, в даний час практично немає жодної фундаментальної роботи, в якій би було досліджено питання здійснення митницями ДФС України організаційно-практичних заходів у рамках проведення спеціальних операцій у сфері державної митної справи. У зв’язку з чим наукова та практична цінність та актуальність проведеного дослідження не викликає сумнівів.

На сьогодні проблематика функціональних повноважень митниць ДФС України є досить актуальною. Їй приділяють увагу у своїх роботах вчені-правознавці та практики митної галузі: Ківалов С. В., Кормич Б. А., Пашко П. В., Науменко В. П., Олешко О. М., Котляров П. Л., Голубничий В. П., Дукова Н. М. та інші. Але у рамках чисельних процесів реформування та переформатування сфери державної митної справи питання правових основ здійснення організаційно-практичних заходів у рамках проведення спеціальних операцій у сфері державної митної справи не знайшли свого належного вирішення.

Метою статті є проведення транспарентного моніторингу законодавства України з питань державної митної справи, що стосується здійснення організаційно-практичних заходів у рамках реалізації спеціальних операцій у сфері державної митної справи та виявлення проблем правового регулювання здійснення таких заходів митницями ДФС України.

Дослідивши передісторію закріплення за митницями ДФС України функціональних повноважень щодо реалізації організаційно-практичних заходів у рамках спеціальних операцій у сфері державної митної справи, можна констатувати, що у 1997 р. в законодавство України з питань державної митної справи було введено логіко-граматичне тлумачення “спеціальна митна операція” (пп. б) п. 1.3 Наказу про

затвердження Типового положення про організацію і проведення підрозділами по боротьбі з контрабандою та іншими підрозділами Держмитслужби України спеціальних операцій (оперативно-службових дій) по виявленню, попередженню та припиненню контрабанди 1997). Підосновою зазначеного кроку стала модернізація у системі Державної митної служби України (далі – ДМСУ) підрозділів по боротьбі з контрабандою та порушеннями митних правил та утворення у їх структурах підрозділів оперативного реагування – “митної варти” (червень 1996 р. (Постанова про створення митної варти, 2008)).

В подальшому логіко-граматичне тлумачення поняття “спеціальна митна операція”, з огляду на ту динаміку, яка спостерігалася в питаннях функціонування у системі митних органів України митної варти як спеціальної служби, неодноразово змінювалося (2001 р. [пп. б) п. 1.3 Наказу про затвердження Положення про організацію і проведення підрозділами митної варти Держмитслужби України оперативних заходів під час повсякденної служби, а також спеціальних митних операцій з виявлення, попередження й припинення контрабанди та порушень митних правил, 2001], 2009 р. [пп. а) п. 1.4 Наказу про порядок організації проведення спеціальних заходів і спеціальних митних операцій, 2009]). При цьому, незмінною залишалися виключна прерогатива підрозділів митної варти митних органів України у сфері організації та проведення спеціальних заходів, а також спеціальних митних операцій з виявлення, попередження та припинення контрабанди і митних правопорушень.

Аналіз положень організаційно-розпорядчих актів ДМСУ дає змогу стверджувати, що у період її функціонування спеціальні митні операції були сукупністю заздалегідь узгоджених та взаємопов’язаних ціллю, місцем та часом масштабних довготривалих оперативних/спеціальних заходів, які проводилися за єдиним задумом і планом у визначеному районі (місці) з метою виявлення, попередження та припинення контрабанди, порушення митних правил чи проведення підготовчих дій до таких порушень та порушень встановленого порядку переміщення товарів та транспортних засобів через митний кордон України [пп. б) п.1.3 Наказу про затвердження Типового положення про організацію і проведення підрозділами по боротьбі з контрабандою та іншими підрозділами Держмитслужби України спеціальних операцій (оперативно-службових дій) по виявленню, попередженню та припиненню контрабанди, 1997; пп. б) п. 1.3 Наказу про затвер-

дження Положення про організацію і проведення підрозділами митної варти Держмитслужби України оперативних заходів під час повсякденної служби, а також спеціальних митних операцій з виявлення, попередження й припинення контрабанди та порушень митних правил; пп. а) п. 1.4 Наказу про порядок організації проведення спеціальних заходів і спеціальних митних операцій, 2009].

Слід зазначити, що за часів існування ДМСУ заходи щодо організації та проведення таких митних операцій як “Кордон”, “Кільце”, “Тютюн”, “Нікотин”, “Фільтр”, “Аеропорт”, “Човен”, “Путіна”, “База”, “Акциз”, “Потяг”, “Морпорт”, “БОЗ”, “Пошук”, “Переогляд” тощо мали на меті запобігання незаконному переміщенню товарів, транспортних засобів комерційного призначення, культурних цінностей, зброї та боєприпасів, отруйних, сильнодіючих, радіоактивних або вибухових речовин, спеціальних засобів негласного отримання інформації, наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів та прекурсорів, фальсифікованих лікарських засобів та інших предметів правопорушень, у тому числі шляхом проведення оглядів (переоглядів) товарів, транспортних засобів, включаючи зупинення транспортних засобів для проведення їх огляду (переогляду), на всій митній території України, а також у межах контрольованого прикордонного району та прикордонної смуги (Федотов, 2005).

Що характерно, накази ДМСУ, якими було визначено положення про планування та проведення підрозділами митної варти заходів з виявлення, попередження, припинення контрабанди й порушень митних правил, а також організацію та порядок проведення спеціальних митних операцій, містили ступень обмеження доступу: “Для службового користування” (ДСК). Крім того, такі заходи називалися “оперативними”, тобто такими, які здійснювалися підрозділами митної варти з метою виявлення, попередження, припинення контрабанди й порушень митних правил. Серед них: стеження, спостереження, патрулювання, обстеження району (місця), зупинка, огляд, переогляд, пошук, затримання, забезпечення режиму зон митного контролю, охорона та супроводження.

Черговий наказ ДМСУ, яким було затверджено положення про організацію і проведення підрозділами митної варти спеціальних заходів, а також спеціальних митних операцій з виявлення, попередження та припинення митних правопорушень, положення якого діяли протягом 2009 р., вже не містив ступеня обмеження доступу: “ДСК”. Поняття

“оперативні заходи” було замінено на поняття “спеціальні заходи”, як наслідок – перелік таких заходів було суттєво скорочено. Так, залишились тільки такі спеціальні заходи, як пошук та спостереження. При цьому, логіко-граматичне тлумачення поняття “спеціальні заходи” залишилось тотожним поняттю “оперативні заходи”.

Однак з II півріччя 2012 р. поняття “спеціальна митна операція” та “митна варта” стали вже несумісними, адже норми третього в історії незалежної України Митного кодексу вже не містили положень щодо правового статусу підрозділів митної варти (Миний кодекс України 2012) (як це було у Митному кодексі України 2002 р.). При цьому, Урядові нормативно-правові та організаційно-розпорядчі акти, якими було регламентовано не тільки службову діяльність митної варти, але й питання організації та проведення цією оперативною структурою спеціальних митних операцій, втратили свою чинність.

Слід зазначити, що митна варта ДМСУ як спеціалізована структура, яка входила до системи органів управління державною митною справою, здійснювала організаційно-практичні заходи та оперативне реагування (виявлення, попередження, припинення контрабанди та порушень митних правил) поза місцем розташування пунктів пропуску через державний кордон у прикордонних районах. Однак такі повноваження митна варта реалізовувала тільки у взаємодії з військовослужбовцями Прикордонних військ, підрозділами Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України. Це з одного боку. А з іншого – складається таке враження, що в період середини 90-х років XX століття галузеві державні контролюючі відомства для вирішення окремих завдань безцільно утворювали у своїй організаційно-штатній структурі підрозділи оперативного напрямку діяльності (якщо тільки таке відомство було суб’єктом Закону України “Про оперативну розшукову діяльність”) . Наприклад, податкова (поліція) міліція Державної податкової служби України, яку було утворено в 1997 р.

У цьому аспекті доцільність утворення у 1996 р. митної варти ДМСУ є досить спірним питанням. Хоча, можна припустити, що керівництво ДМСУ хотіло підкреслити той факт, що у її складі функціонує спеціалізована (воєнізована за напрямком діяльності) структура, на яку дещо згодом буде покладено вирішення питань протидії злочинам у сфері державної митної справи. Цілком можливо, але такого обґрунтування виявилось замало. Як результат – хоча діяльність митної варти як спеціалізованого формування ДМСУ і була

далеко не імітаційною, однак в більшості своїй така діяльність себе не виправдовувала, адже її було вкрай обтяжено міжвідомчим патерналізмом (прерогативою органів прикордонного контролю щодо напрямків їх функціонування (основі напрямки прикордонного контролю: сфера нелегальної міграції; сфера контрабандної діяльності; сфера незаконного переміщення товарів (Лист про направлення аналітичної довідки (Аналітична довідка про окремі аспекти обстановки на державному кордоні у період з 17 по 23 грудня 2016 року № 51/2016)).

Дійсно, підрозділи митної варті на законодавчому рівні не мали права щодо здійснення оперативно-розшукової діяльності, а всю їх роботу було зведено (за незначними виключеннями) до забезпечення взаємодії під час проведення спеціальних (митних) операцій з профільними підрозділами державних органів, які могли здійснювати оперативно-розшукову діяльність (наприклад, органи прикордонного контролю тощо). Дещо згодом функціональні повноваження митної варті ДМСУ було зведено до забезпечення режимних заходів з охорони зон митного контролю та іншої інфраструктури ДМСУ, а також супроводження об'єктів митного контролю (супровід товарів підакцизної груп, які переміщувалися по митній території України від митниці (відправлення) на кордоні до митниці призначення).

Говорячи про спеціальні операції та організаційно-практичні заходи, що проводилися та проводяться у рамках цих операцій у період функціональної та операційної інтеграції ДМСУ до організаційно-штатної структури Міндоходів України, а згодом – ДФС України як правонаступника Міндоходів України, необхідно, насамперед, звернути увагу на такі: операція “Легальний товар”, операція “Акциз” та операція “Рубіж”.

Так, операція “Легальний товар”, алгоритм дії якої у свій час, було спрямовано DFS України на запобігання витрат Державного бюджету України, забезпечення належного контролю за дотриманням чинного законодавства при переміщенні товару через митний кордон України та подальшого його обігу на митній території України, першочергово мала на меті відпрацювання ризикових суб'єктів господарювання у рамках організаційно-практичних заходів в рамках цієї операції (Наказ про запровадження операції “Легальний товар”, 2014).

При організації роботи в рамках операції “Легальний товар”, посадові особи оперативних підрозділів боротьби з контрабандою

та митними правопорушеннями митниць ДФС України залучались до організаційно-практичні заходів керівництвом оперативного штабу ДФС України на всій митній території України.

Однак, після реорганізаційних процесів 2014 року, коли Міндоходи України були остаточно реорганізовані в ДФС України, операція “Легальний товар” як організаційно-практичний захід вже не проводилась силами ДФС України. Замість неї, було розроблено новий формат організаційно-практичних заходів: операція “Акциз” та операція “Рубіж”.

Операція “Рубіж”. Організацію та проведення операції “Рубіж” спрямовано на попередження, виявлення та припинення порушень законодавства України з питань державної митної справи, виявлення кримінальних правопорушень у митній та податковій сферах, встановлення механізмів та схем порушень фізичними та юридичними особами вимог чинного законодавства, попередження та припинення каналів незаконного переміщення товарів народного споживання, запровадження дієвої системи контролю та дотримання вимог митного та податкового законодавства, попередження спроб залучення співробітників ДФС України до протиправної діяльності, пов’язаної з незаконним звільненням від оподаткування зазначених товарів (наказ про проведення операції “Рубіж-2015”, 2015; Наказ про внесення змін до наказів ДФС від 21.08.2015 № 628 та від 30.11.2015 № 957, 2016; Наказ про проведення операції “Рубіж-2017”, 2016; наказ про проведення операції “Рубіж-2018”, 2017)

Операція “Акциз”. Організація та проведення операції “Акциз” має за мету підвищити рівень контролю у сфері виробництва та обігу підакцизних товарів, активізацію заходів із протидії правопорушенням у вказаній сфері, очищенню ринку підакцизних товарів від фальсифікованої, незаконно виготовленої та переміщеної через митний кордон України підакцизної продукції, збільшенню надходжень акцизного податку до державного бюджету (Розпорядження про проведення операції “Акциз-2015”, 2015; розпорядження про проведення операції “Акциз-2016”, 2015; розпорядження про проведення операції “Акциз-2017”, 2016).

У подальшому, слід також зазначити, що ДФС України в залежності від мети організаційно-практичних заходів, має повноваження щодо проведення певної рестрикції у рамках спеціальних операцій. І в цьому аспекті може бути обрано чітко деталізований напрям відпрацювання окремих об’єктів контролю, цілком тотожний меті, яку

визначено для заходів, що проводяться у рамках операцій “Акциз” чи “Рубіж” (слід відмітити, що мета організаційно-практичних заходів, які проводяться у рамках операції “Акциз”, в більшості своїй тотожна меті організаційно-практичних заходів, які проводяться у рамках інших операцій, наприклад – “Нафтопродукт”, у межах якої здійснюється: поліпшення ефективності заходів, щодо протидії незаконному виготовленню та обігу паливно-мастильних матеріалів, скрапленого газу; посилення державного контролю у вказаній сфері; збільшення надходження акцизного податку до державного бюджету).

При цьому, організаційно-практичні заходи ДФС України включають функції, які закріплені за податковим, митним, оперативним, слідчим напрямом та напрямом із забезпечення власної безпеки, що здійснюються контролюючим органом у рамках спеціальних операцій для вирішення завдань, що належать до компетенції ДФС України.

У цьому контексті податковий, митний, оперативний, слідчий напрям та напрям із забезпечення власної безпеки є спеціалізацією контролюючого органу, яка реалізується ним в межах території своєї відповідальності з урахуванням повноважень, визначених законодавством України з питань державної податкової та державної митної справи. Як приклад можна навести наказ ДФС України від 19.10.2016 р. № 875 “Про функціональні повноваження структурних підрозділів територіальних органів ДФС”.

Враховуючи зазначене вище, слід наголосити на тому, що є певні розмежування між операцією “Рубіж” та операцією “Акциз”. Оскільки операція рубіж притаманна виключно митному напрямку ДФС України, а операція “Акциз” – податковому. В цьому аспекті, необхідно підкреслити, що органи та підрозділи митного спрямування ДФС України в реалізації своїх завдань є зовсім різними в порівнянні з органами та підрозділами податкового спрямування ДФС України. Відповідно до цього можливо привести певні відмінності:

перша відмінність: об’єкт митного та податкового контролю. Митний контроль – спрямовано на контроль товару при його переміщенні через митний кордон України. Митний контроль обліковує товар та стягує при цьому митні платежі, але виключно тільки з податків, які нараховуються при переміщенні товару через митний кордон України. Податковий контроль – спрямований на контроль платника податків та його операцій (товарно-матеріальні цінності, послуги тощо), які ним здійснюються як платником податків. Сплата платни-

ком податків у повному обсягу податкового навантаження за своїми податковими зобов'язаннями, це, і є об'єкт податкового контролю;

друга відмінність: організаційна структура територіальних органів митного та податкового спрямування ДФС України. Для органів та підрозділів митного спрямування ДФС України характерна горизонтальна організаційна структура, при якій, відповідні органи та підрозділи є більш керованими в питаннях здійснення митних формальностей в інтересах осіб, що здійснюють операції з товарами на всій митній території України без конкретного обліку зазначених осіб у тієї чи іншої митниці ДФС України. Для органів та підрозділів податкового спрямування ДФС України, характерна вертикальна організаційна структура, яка надає змоги здійснювати адміністрування операцій, що здійснюються платниками податків, яких поставлено на облік або зареєстровано за їх основною юридичною адресою у територіальних органах податкового спрямування ДФС України (великі платники податків – спеціалізовані державні податкові інспекції з обслуговування великих платників Міжрегіонального головного управління ДФС України, а суб'єкти малого підприємництва, визнаних такими відповідно до чинного законодавства – державні податкові інспекції у районах, містах, районах у містах та об'єднані державні податкові інспекції ГУ ДФС України в областях та у м. Києві).

Ми цілком згодні з тим, що є величезна різниця між митним постом та податковим постом. Перший, утворюється в межах територій одного чи декількох районів (у відповідності до адміністративно-територіального поділу держави) або у межах міст обласного значення з метою виконання завдань, які відповідно до ст. 544 Митного кодексу України покладені на органи доходів і зборів як територіальні органи ДФС України, другий – утворюється на територіях підприємств (де виробляються продукти з використання підакцизних товарів на які встановлено нульову ставку податку, що визначенні у ст. 229 Податкового кодексу України).

Але такі співставлення та розмежування можливо здійснювати не тільки по відношенню до податкової та митної складової ДФС України, беззаперечно, що приблизно теж саме, можливо провести із основними завданнями, що визначенні законодавством України для органів прикордонного контролю на державному кордоні України та основними завданнями, які виконують органи та підрозділи митного

спрямування ДФС України у пунктах пропуску через державний кордон України, але це не предмет даного дослідження.

Необхідно підкреслити те, що організаційно-практичні заходи, які проводяться в рамках операції “Рубіж” не є виключною прерогативою посадових осіб митниць ДФС України та не проводяться ними самостійно за тільки їх власною участю, оскільки їх функціональні та операційні можливості в проведенні зазначених заходів є дуже обмеженими (це переважно стосується: організації та виявлення кримінальних та інших правопорушень у митній сфері; розшуку осіб, які переховуються від слідства та суду за кримінальні правопорушення у митній сфері; проведення в межах наданих законом повноважень оперативно-розшукової діяльності; проведення заходів щодо запобігання та протидії контрабанді). З огляду на це, оперативні підрозділи протидії митним правопорушенням митниць ДФС України на які покладені завдання відповідно до їх правового статусу і компетенції щодо самостійної організації та участі в проведенні спеціальних заходів та операцій не можуть самотужки відповісти пропорціональною відповіддю на незаконне переміщенням споживчих товарів через митний кордон України (Лист про результати проведення операції “Рубіж-2018” за 5 місяців 2018 року, 2018).

Порядок роботи в рамках операції “Рубіж”, передбачає наявність спільних робочих груп – регіональних робочих груп, склад яких в обов’язковому порядку включає не тільки посадових осіб митниць ДФС України, але й співробітників оперативних підрозділів податкової міліції.

При дослідженні законодавства України з питань державної митної справи, що стосується реалізації органами та підрозділами митного спрямування, які знаходяться у сфері управління ДФС України повноважень щодо здійснення планових організаційно-практичних заходів в рамках спеціальних операцій “Рубіж” та “Акциз” не можна не згадати про спеціальні заходи, які ініційовані наказами митниць ДФС України в межах проведення операцій “Рубіж” та “Акциз”. Ці заходи, спрямовуються митницями ДФС України на попередження незаконного переміщення товарів та транспортних засобів через митний кордон України у пунктах пропуску через державний кордон України, а також поза пунктами пропуску в зоні своєї діяльності, а саме: автомобільних дорогах та шляхах, оптових ринках, оптових базах, постачальних організаціях, складських приміщеннях,

залізничних станціях, підприємствах, складах тимчасового зберігання, митних складах, ангарах аеропортів, складських приміщеннях морських портів. Так, відповідно до наказу Одеської митниці ДФС України від 06.05.2016 № 157 була створена мобільна робоча група, яка з 07.05.2016 розпочала проведення оперативних заходів з перекриття каналів незаконного переміщення через митний кордон України транспортних засобів та товарів, зокрема підакцизної групи на підставі наказу ДФС України від 21.08.2015 р. № 628 “Про проведення операції “Рубіж-2015”, а також розпорядження ДФС України від 30.12.2015 р. № 388-р. “Про проведення операції “Акциз-2016” (Лист щодо Доповідної записки начальнику Одеської митниці ДФС Марушевській Ю.Л., 2016). Вважаємо, що вищенаведена мобільна робоча група не мала право функціонувати взагалі, а начальник Одеської митниці ДФС України здійснив зловживання своїм становищем. Тобто своїми діями, начальник Одеської митниці ДФС України підмінив організаційну, координаційну, спрямовуючу та контрольну функції Голови ДФС України в питаннях виявлення кримінальних та інших правопорушень у митній та податковій сферах.

Однак питання в іншому – який механізм взаємодії простежується на місцях між відповідними підрозділами територіальних органів ДФС України за напрямом виявлення кримінальних та інших правопорушень у податковій чи митній сферах (тобто між підрозділами територіальних органів податкового спрямування та підрозділами територіальних органів митного спрямування, які знаходяться у сфері управління ДФС України)? Особливої актуальності це питання набуває в аспекті постійних організаційно-штатних змін, що проходять за усією вертикально-структурованою структурою ДФС України.

При цьому слід зазначити, що, на жаль, на тепер механізм взаємодії на місцях між відповідними структурними підрозділами головних управлінь ДФС України в областях та структурними підрозділами митниць ДФС України за напрямом виявлення кримінальних та інших правопорушень у податковій чи митній сферах є неналежно адаптованим під правові вимоги сьогодення (адже наявні дискреційні фактори при контролі та організації аналітично-пошукової роботи з боку керівництва митниць ДФС України та управлінь протидії митним правопорушенням та міжнародної взаємодії митниць ДФС України, відсутня злагоджена взаємодія митниць ДФС України зі слідчим підрозділами податкової міліції, а також має місце поверхневе відпрацювання мит-

ницями ДФС України листів оперативних управлінь ГУ ДФС України з інформацією про ризикові операції тощо).

До вказаного вище, слід додати також і те, що організації та координація роботи між податковим, митним, оперативним, слідчим напрямом та напрямом із забезпечення власної безпеки на регіональному рівні з проведення операції “Акциз” або операції “Рубіж” здійснюється на рівні спільних робочих груп з питань організації та координації роботи регіональних органів з проведення таких операції, так звані регіональні робочі групи. Питання щодо узгодження завдань за компетенцією (податковою та/або митною, оперативним, слідчим напрямом та напрямом із забезпечення власної безпеки), визначення місць та часових нормативів під час проведення організаційно-практичних заходів у рамках спеціальних операцій у сфері державної митної справ, порядку внутрівідомчої взаємодії при проведенні таких спеціальних операцій здійснюються відповідно до Плану проведення операції “Рубіж” або Плану проведення операції “Акциз”.

При цьому, аналіз результатів роботи спільних робочих груп з питань організації та координації діяльності регіональних органів та підрозділів податкової міліції (регіональні робочі групи) щодо стану виконання ними завдань передбачених Планом проведення операції “Рубіж” чи Планом проведення операції “Акциз” здійснюється керівництвом оперативного штабу ДФС України, який також здійснює контроль за станом протидії правопорушенням у митній та податковій сферах.

На жаль, усі протиріччя, що виникають у сфері державної митної справи, спричинені тим, що після операційної та функціональної інтеграції державної митної та податкової служб України до реорганізованих Міндоходів України, правонаступником якого є ДФС України, зміни до законодавства України з питань державної митної справи (за винятком незначних точкових вкраплень), вносилися в суто урізаному та законодавчо “короткозорому” вигляді. А отже, чинне законодавство України з питань державної митної справи є неналежно адаптованим під правові вимоги сьогодення. У цьому контексті є цілком закономірним той факт, що не тільки процедура реалізації органами та підрозділами митного спрямування, які знаходяться у сфері управління ДФС України своїх повноважень при здійсненні організаційно-практичних заходів у рамках операцій “Рубіж”, а й сам факт проведення таких спеціальних операцій викликають чимало зауважень. Фактом цього, може слугувати обговорення, що проводились на селекторної

наradі під головуванням Прем'єр-міністра України Гройсмана В.Б. з питань посилення боротьби з незаконним ввезенням товарів на митну територію України, яка була проведена 21 червня 2018 р. (Лист Департаменту документообігу та контролю Секретаріату Кабінету Міністрів України від 20.06.2018 р. № 25111/0/1-18). За результати цих обговорень була прийнята постанова Кабінету Міністрів України “Про реалізацію експериментального проекту щодо створення умов для унеможливлення ухилення від сплати митних платежів”, яка в якості експерименту пропонує новітній формат боротьби з незаконним ввезенням товарів на митну територію України із обов'язковим залученням до цього, поліцейських та службових осіб Міністерства внутрішніх справ України (Постанова про реалізацію експериментального проекту щодо створення умов для унеможливлення ухилення від сплати митних платежів, 2018).

По-перше, на тепер є відсутнім єдиний нормативно-правовий акт, яким би було врегульовано основні положення щодо проведення організаційно-практичних заходів у рамках спеціальних операцій у сфері державної митної справи. Наявність же чималої кількості внутрішньовідомчих нормативно-правових актів, якими передбачено проведення тієї чи іншої спеціальної операції у сфері державної митної справ не може бути показником ефективності результатів їх проведення.

По-друге, під час проведення узагальнення інформації щодо результатів операцій “Рубіж-2017” Департаментом організації протидії митним правопорушенням та міжнародної взаємодії ДФС України були виявлені непоодинокі факти надання митницями ДФС України звітності щодо її результатів, яка включала показники діяльності митниці ДФС України не пов'язаних з її проведенням (Лист про оптимізацію звітності, 2018).

Тобто, у діяльності митниць ДФС України простежується банальна “гонитва за показниками” та “формальний підхід” щодо виявлення порушень законодавства України з питань державної митної справи у рамках операції “Рубіж-2017”. Від так, зазначенні факти негативно впливають на об'єктивність та достовірність інформації з протидії митним правопорушенням, які надаються Департаментом організації протидії митним правопорушенням та міжнародної взаємодії ДФС України, як керівництву ДФС України, так й центральним органам виконавчої влади.

Отже, з метою удосконалення звітності, що надсилається митницями ДФС України на виконання Плану проведення операції “Рубіж-

2018”, надавати потрібно, тільки інформацію щодо показників протидії митним правопорушенням, які отриманні в межах проведення запланованих організаційно-практичних заходів.

По-третє, результати проведення планових організаційно-практичних заходів у рамках спеціальних операцій у сфері державної митної справи, на жаль, не доводяться до відома громадськості шляхом їх оприлюднення. При цьому, результати проведення спеціальних операцій у сфері державної митної справи не є результатами оперативних заходів контррозвідувальної діяльності, що проводяться Службою безпеки України, Головним управлінням розвідки Міністерства оборони України, Службою зовнішньої розвідки України, Управлінням державної охорони України, Державної прикордонної служби України, Адміністрацією Державної служби спеціального зв’язку та захисту інформації України, а тому вони не повинні носити конфіденційного характеру. Крім того, саме контроль громадськості, на наш погляд, сприятиме підвищенню ефективності показників проведення таких операцій. Як приклад, можливо привести ситуацію яка склалась відносно інформаційних даних щодо правоохоронного напрямку роботи посадових осіб, включених свого часу до складу Міжвідомчого цільового центру та спільних мобільних груп з попередження та виявлення фактів порушень законодавства з питань державної митної справи (Постанова про питання протидії незаконному переміщенню товарів через державний кордон України, 2016), т. зв. у суспільстві “чорних сотень” (таких спільних мобільних груп було утворено у кількості двадцяти), що зовсім не висвітлювалася у засобах масової інформації. На сьогодні, “проект” спільних мобільних груп з попередження та виявлення фактів порушень законодавства з питань державної митної справи, було припинено українським Урядом (Постанова про визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України, 2018), як такий, який не виправдав себе (оскільки позитивна віддача в їх діяльності спостерігалася урядом України протягом перших декільком місяців з дня їх утворення), але результати їх діяльності так й залишилися не висвітленими.

Однак, дотримуючись неупередженості, варто додати до вищезазначеного те, що 20 червня 2018 р. (напередодні селекторної наради під головуванням Прем’єр-міністра України Гройсмана В.Б. з питань посилення боротьби з незаконним ввезенням товарів на митну територію України, яка була проведена 21 червня 2018 р.), ДФС України

було доведено до її організаційно-штатних структурних підрозділів інформацію про основні показники діяльності оперативних підрозділів податкової міліції, задіяних у операції “Рубіж”, щодо виявлення цими підрозділами кримінальних правопорушень у митній сфері за 5 місяців 2018 року (Лист про результати проведення операції “Рубіж-2018” за 5 місяців 2018 року, 2018).

По-четверте, незважаючи на всі недоліки законодавчого регулювання питань проведення організаційно-практичних заходів у рамках спеціальних операцій у сфері державної митної справи, на жаль, у переліку регуляторних актів Міністерства фінансів України, підготовку проектів яких заплановано на 2018 рік, проект наказу про порядок проведення організаційно-практичних заходів у рамках спеціальних операцій у сфері державної митної справи є відсутнім (Наказ про затвердження Плану діяльності Міністерства фінансів України з підготовки проектів регуляторних актів на 2018 рік, 2017). При цьому, враховуючи той факт, що з питань підготовки фахових проектів нормативно-правових актів у відповідних сферах законодавства України з питань державної митної справи колективу досвідчених та компетентних працівників, на жаль, досі не сформовано (Лист про залучення фахівців митниць до підготовки нормативно-правових актів, 2018), в аспекті постійних організаційно-штатних змін, що проходять за усією вертикально-структурованою структурою ДФС України, неналежні дії під час взаємодії між суміжниками одного профільного відомства в питаннях виявлення кримінальних та інших правопорушень у податковій чи митній сферах цілковито можуть призвести до нераціонального використання матеріальних, людських, технічних ресурсів, що напряму пов’язано із втратами державного бюджету України.

ЛІТЕРАТУРА

- Лист № 1292/7/99-99-18-02-02-17 про залучення фахівців митниць до підготовки нормативно-правових актів 2018* (Державна фіскальна служба України).
- Лист № 25111/0/1-18 2018* (Департамент документообігу та контролю Секретаріату Кабінету Міністрів України).
- Лист № 6062/15-70-20-20-03 щодо доповідної записки начальнику Одеської митниці ДФС Марушевській Ю.Л. 2016* (Одеська митниця Державної фіскальної служби України).
- Лист № 978/7-99-99-20-01-02-17 про оптимізацію звітності 2018* (Державна фіскальна служба України).

Лист про направлення аналітичної довідки (Аналітична довідка про окремі аспекти обстановки на державному кордоні у період з 17 по 23 грудня 2016 року № 51/2016 2017 (Управління аналізу ризиків Адміністрації Державної прикордонної служби України).

Лист про результати проведення операції “Рубіж-2018” за 5 місяців 2018 року 2018 (Державна фіскальна служба України).

Митний кодекс України 2012 (Верховна Рада України). Офіційний вісник України, 32, 1175.

Митний кодекс України 2002 (Верховна Рада України). Офіційний вісник України, 31, 1444. (Утр. чин.)

Наказ про внесення змін до наказів ДФС від 21.08.2015 № 628 та від 30.11.2015 № 957 2016 (Державна фіскальна служба України).

Наказ про запровадження операції “Легальний товар” 2014 (Державна фіскальна служба України).

Наказ про затвердження Плану діяльності Міністерства фінансів України з підготовки проектів регуляторних актів на 2018 рік 2017 (Міністерство фінансів України).

Наказ про затвердження Положення про організацію і проведення підрозділами митної варті Держмитслужби України оперативних заходів під час повсякденної служби, а також спеціальних митних операцій з виявлення, попередження й припинення контрабанди та порушень митних правил 2001 (Державна митна служба України). (Утр. чин.)

Наказ про затвердження Тимчасового положення про організацію і проведення підрозділами по боротьбі з контрабандою та іншими підрозділами Держмитслужби України спеціальних операцій (оперативно-службових дій) по виявленню, попередженню та припиненню контрабанди 1997 (Державна митна служба України). (Утр. чин.)

Наказ про порядок організації проведення спеціальних заходів і спеціальних митних операцій 2009 (Державна митна служба України). (Утр. чин.)

Наказ про проведення операції “Рубіж-2015” 2015 (Державна фіскальна служба України).

Наказ про проведення операції “Рубіж-2017” 2016 (Державна фіскальна служба України).

Наказ про проведення операції “Рубіж-2018” 2017 (Державна фіскальна служба України).

Наказ про функціональні повноваження структурних підрозділів територіальних органів Міндоходів 2013 (Міністерство доходів і зборів України). (Утр. чин.)

Наказ про функціональні повноваження структурних підрозділів територіальних органів ДФС 2015 (Державна фіскальна служба України). (Утр. чин.)

Наказ про функціональні повноваження структурних підрозділів територіальних органів ДФС 2016 (Державна фіскальна служба України).

Податковий кодекс України 2010 (Верховна Рада України). Офіційний вісник України, 92, 1, 3248.

Постанова про визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України 2018 (Кабінет Міністрів України). Урядовий кур'єр (2018, червень, 21), 116.

Постанова про питання протидії незаконному переміщенню товарів через державний кордон України 2016 (Кабінет Міністрів України). Офіційний вісник України, 47, 1707. (Утр. чин.).

Постанова про реалізацію експериментального проекту щодо створення умов для унеможливлення ухилення від сплати митних платежів 2018 (Кабінет Міністрів України). Урядовий кур'єр (2018, червень, 21), 116.

Постанова про створення митної варті 1996 (Кабінет Міністрів України). Офіційний вісник України, 2008, 46, 1522.

Розпорядження про проведення операції "Акциз-2015" 2015 (Державна фіскальна служба України).

Розпорядження про проведення операції "Акциз-2016" 2015 (Державна фіскальна служба України).

Розпорядження про проведення операції "Акциз-2017" 2016 (Державна фіскальна служба України).

Федотов, О.П. (2005). Організаційно-правова діяльність підрозділів оперативного реагування митної варті на водному просторі. *Митна справа*, 4, 19-24.

REFERENCES

Lyst № 1292/7/99-99-18-02-02-17 pro zaluchennia fakhivtsiv mytnyts do pidhotovky normatyvno-pravovykh aktiv 2018 (Derzhavna fiskalna sluzhba Ukrainy) [Letter No. 1292/7 / 99-99-18-02-02-17 on the involvement of customs specialists in the preparation of legal acts 2018 (State Fiscal Service of Ukraine)]. [in Ukrainian].

Lyst № 25111/0/1-18 2018 (Departament dokumentoobihu ta kontroliu Sekretariatu Kabinetu Ministriv Ukrainy) [Letter No. 25111/0 / 1-18 2018 (Department of Documentation and Control of the Secretariat of the Cabinet of Ministers of Ukraine)]. [in Ukrainian].

Lyst № 6062/15-70-20-20-03shchodo dopovidnoi zapysky nachalnyku Odeskoi mytnytsi DFS Marushevskii Yu.L. 2016 (Odesa mytnytsia Derzhavnoi fiskalnoi sluzhby Ukrainy) [Letter No. 6062 / 15-70-20-20-03 on a memorandum to the head of Odessa Customs DFS Marushevskaya Yu.L. 2016 (Odesa Customs of the State Fiscal Service of Ukraine)]. [in Ukrainian].

Lyst № 978/7-99-99-20-01-02-17 pro optymizatsiiu zvitnosti 2018 (Derzhavna fiskalna sluzhba Ukrainy) [Letter No. 978 / 7-99-99-20-01-02-17 on Optimization of Reporting 2018 (State Fiscal Service of Ukraine)]. [in Ukrainian].

Lyst pro napravlennia analitychnoi dovidky (Analitychna dovidka pro okremi aspekty obstanovky na derzhavnomu kordoni u period z 17 po 23 hrudnia 2016 roku № 51/2016 2017 (Upravlinnia analizu ryzkyviv Administratsii Derzhavnoi prykordonnoi sluzhby Ukrainy) [Letter of reference of the analytical reference (Analytical reference about certain aspects of the situation at the state border in the period from 17 to 23 December

- 2016, № 51/2016 2017 (Office of Risk Analysis of the Administration of the State Border Guard Service of Ukraine)]. [in Ukrainian].
- Lyst pro rezultaty provedennia operatsii "Rubizh-2018" za 5 misiatsiv 2018 roku 2018* (Derzhavna fiskalna sluzhba Ukrainy) [Letter on the results of the "Rubizh-2018" operation for 5 months 2018 2018 (State Fiscal Service of Ukraine)]. [in Ukrainian].
- Mytnyi kodeks Ukrainy 2002* (Verkhovna Rada Ukrainy). [Customs Code of Ukraine 2002 (Verkhovna Rada of Ukraine)] *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy* [Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine], 38-39, 288. (Expired). [in Ukrainian].
- Mytnyi kodeks Ukrainy 2012* (Verkhovna Rada Ukrainy). [Customs Code of Ukraine 2012 (Verkhovna Rada of Ukraine)] *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy* [Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine], 44-48, 552. [in Ukrainian].
- Nakaz pro funktsionalni povnovazhennia strukturnykh pidrozdiliv terytorialnykh orhaniv Mindokhodiv 2013* (Ministerstvo dokhodiv i zboriv Ukrainy). [Order on functional competences of structural units of territorial bodies of Ministry of Internal Affairs 2013 (Ministry of Income and Collections of Ukraine)]. (Expired). [in Ukrainian].
- Nakaz pro funktsionalni povnovazhennia strukturnykh pidrozdiliv terytorialnykh orhaniv DFS 2015* (Derzhavna fiskalna sluzhba Ukrainy). [Order on functional competences of structural divisions of territorial bodies of DFS 2015 (State Fiscal Service of Ukraine)]. (Expired). [in Ukrainian].
- Nakaz pro funktsionalni povnovazhennia strukturnykh pidrozdiliv terytorialnykh orhaniv DFS 2016* (Derzhavna fiskalna sluzhba Ukrainy). [Order on functional competences of structural divisions of territorial bodies of DFS 2016 (State fiscal service of Ukraine)]. (Expired). [in Ukrainian].
- Nakaz pro poriadok orhanizatsii provedennia spetsialnykh zakhodiv i spetsialnykh mytnykh operatsii 2009* (Derzhavna mytna sluzhba Ukrainy) [Order on the procedure for holding special events and special customs operations 2009 (State Customs Service of Ukraine)]. (Expired). [in Ukrainian].
- Nakaz pro provedennia operatsii "Rubizh-2015" 2015* (Derzhavna fiskalna sluzhba Ukrainy). [Order on carrying out Operation "Frontier 2015" 2015 (State Fiscal Service of Ukraine)]. [in Ukrainian].
- Nakaz pro provedennia operatsii "Rubizh-2017" 2016* (Derzhavna fiskalna sluzhba Ukrainy). [Order on conducting Operation "Frontier 2017" 2016 (State fiscal service of Ukraine)]. [in Ukrainian].
- Nakaz pro provedennia operatsii "Rubizh-2018" 2017* (Derzhavna fiskalna sluzhba Ukrainy). [Order for the Operation "Frontier 2018" 2017 (State Fiscal Service of Ukraine)]. [in Ukrainian].
- Nakaz pro zaprovadzhennia operatsii "Lehalnyi tovar" 2014* (Derzhavna fiskalna sluzhba Ukrainy) [Order on the introduction of Operation Legal Goods 2014 (State Fiscal Service of Ukraine)]. [in Ukrainian].
- Nakaz pro zatverdzhennia Planu diialnosti Ministerstva finansiv Ukrainy z pidhotovky proektiv rehuliatornykh aktiv na 2018 rik 2017* (Ministerstvo finansiv Ukrainy) [Order on approval of the Activity Plan of the Ministry of Finance of Ukraine for the preparation of draft regulatory acts for 2018 2017 (Ministry of Finance of Ukraine)]. [in Ukrainian].

Nakaz pro zatverdzhennia Polozhennia pro orhanizatsiiu i provedennia pidrozdilamy mytnoi varty Derzhmytshluzhby Ukrainy operatyvnykh zakhodiv pid chas povsiakdennoi sluzhby, a takozh spetsialnykh mytnykh operatsii z vyivlennia, poperedzhennia y prypynennia kontrabandy ta porushen mytnykh pravyl 2001 (Derzhavna mytna sluzhba Ukrainy) [Ordinance on approval of the Regulation on the organization and conduct of operational units during the day-to-day operation of the State Customs Service of Ukraine, as well as special customs operations on detecting, preventing and stopping smuggling and violations of customs rules 2001 (State Customs Service of Ukraine)]. (Expired). [in Ukrainian].

Nakaz pro zatverdzhennia Tymchasovoho polozhennia pro orhanizatsiiu i provedennia pidrozdilamy po borotbi z kontrabandoiu ta inshymy pidrozdilamy Derzhmytshluzhby Ukrainy spetsialnykh operatsii (operatyvno-sluzhbovykh dii) po vyivlenniu, poperedzhenniu ta prypynenniu kontrabandy 1997 (Derzhavna mytna sluzhba Ukrainy) [Order on the approval of the Provisional Regulations on the organization and conduct of special operations (operations and operations) units for the fight against smuggling and other units of the State Customs Service of Ukraine for the detection, prevention and suppression of smuggling 1997 (State Customs Service of Ukraine)]. [in Ukrainian].

Nakaz pro vnesennia zmin do nakaziv DFS vid 21.08.2015 № 628 ta vid 30.11.2015 № 957 2016 (Derzhavna fiskalna sluzhba Ukrainy) [Order amending the DFS orders dated August 21, 2015, No. 628 and dated November 30, 2015, No. 957 2016 (State fiscal service of Ukraine)]. [in Ukrainian].

Podatkovi kodeks Ukrainy 2010 (Verkhovna Rada Ukrainy). [Tax Code of Ukraine 2010 (Verkhovna Rada of Ukraine)] *Ofitsiinyi visnyk Ukrainy* [Official Bulletin of Ukraine], 92, 1, 3248. [in Ukrainian].

Postanova pro pytannia protydii nezakonnomu peremishchenniu tovariv cherez derzhavnyi kordon Ukrainy 2016 (Kabinet Ministriv Ukrainy) [Resolution on the issue of counteraction to the illegal movement of goods across the state border of Ukraine 2016 (Cabinet of Ministers of Ukraine)]. *Ofitsiinyi visnyk Ukrainy* [Official Bulletin of Ukraine], 47, 1707. (Expired). [in Ukrainian].

Postanova pro realizatsiiu eksperymentalnoho proektu shchodo stvorennia umov dlia unemozhlyvlennia ukhylennia vid splaty mytnykh platezhiv 2018 (Kabinet Ministriv Ukrainy) [Resolution on the implementation of the pilot project on creation of conditions for the avoidance of payment of customs payments 2018 (Cabinet of Ministers of Ukraine)]. *Uriadovi kur'ier* [The Government Courier] (2018, June, 21), 116. [in Ukrainian].

Postanova pro stvorennia mytnoi varty 1996 (Kabinet Ministriv Ukrainy) [Regulation on the establishment of a customs guard 1996 (Cabinet of Ministers of Ukraine)]. *Ofitsiinyi visnyk Ukrainy* [Official Bulletin of Ukraine], 2008, 46, 1522. [in Ukrainian].

Postanova pro vyznannia takymy, shcho vtratyly chynnist, deiakyykh postanov Kabinetu Ministriv Ukrainy 2018 (Kabinet Ministriv Ukrainy). [The Resolution on the recognition as invalid of certain decrees of the Cabinet of Ministers of Ukraine 2018 (Cabinet of Ministers of Ukraine)] *Uriadovi kur'ier* [The Government Courier] (2018, June, 21), 116. [in Ukrainian].

Rozporiadzhennia pro provedennia operatsii "Aktsyz-2015" 2015 (Derzhavna fiskalna sluzhba Ukrainy) [Orders for the operation "Excise 2015" 2015 (State Fiscal Service of Ukraine)]. [in Ukrainian].

Rozporiadzhennia pro provedennia operatsii "Aktsyz-2016" 2015 (Derzhavna fiskalna sluzhba Ukrainy) [Orders for the operation "Excise 2016" 2015 (State Fiscal Service of Ukraine)]. [in Ukrainian].

Rozporiadzhennia pro provedennia operatsii "Aktsyz-2017" 2016 (Derzhavna fiskalna sluzhba Ukrainy) [The order on the operation "Excise 2017" 2016 (State fiscal service of Ukraine)]. [in Ukrainian].

Fedotov, O.P. (2005). Orhanizatsiino-pravova diialnist pidrozdiliv operatyvnoho reahuvannia mytnoi varty na vodnomu prostori [Organizational and legal activities of the units of the operational response of the customs guard in the water area]. *Mytna sprava* [Customs business], no. 4, 19-24. [in Ukrainian].

